

[Erik Eriksen.]

„den mere eller mindre kunstige Industri, der skal opretholdes og udvikles saa meget, at Handel og Landbrug lige netop kan opretholde Livet“;

og slutter saa med at sige, at

„for Forholdene bliver saadan, at Landbruget kan komme op paa fuld Ydeevne, faar Handelen ikke gode Kaar i Vestjylland“.

Se, Udtalelser i denne Retning kan man finde i enhver Provinsby, og fortæller dette nu ikke et og andet om Forholdene for Erhvervslivet? Det er hævet over enhver Tvivl, at der overalt er en tydeligt udtalt Længsel efter en Nyorientering, som kun en fordomsfri Regering kan føre an i.

Derfor vil jeg slutte med at sige, at for mig er det mere end beklageligt, at vi i dette Øjeblik har en Regering, der ikke repræsenterer et handlekraftigt Demokrati, men som, naar det drejer sig om at betræde nye Veje, maa siges nærmest baade at være syg og sengeliggende.

Hartel: Det var saare forstandigt, og desværre ogsaa i høj Grad paakrævet, da den højtærede Statsminister for nylig indtrængende henstillede, at vi i vor Omtale af udenrigske Forhold og Personer udviste den største Takt og Forsigtighed. Ikke uden Malice kunde jo Venstres Ordfører under Finanslovbehandlingen, det ærede Medlem Hr. Brorsen, give Statsministerens Advarsel direkte Adresse til en Del af Statsministerens egne Partiblade. Nu er det jo engang saadan, at vor uforgribelige Mening om udenrigspolitiske Spørgsmaal betyder meget lidt i Retning af at ændre Verdens Politik, men det danske Folk som Helhed er kun slet tjent med, at Forholdene ude i Verden, og ikke mindst i vort store Naboland, forvanskes af tendentiøse Skribenter og af Foredragsholdere ved Statsradiofonien. Jeg understreger udtrykkelig Statsradiofonien, idet Statsministeren jo ikke helt kan bortfortolke, at der i selve Navnet ligger en Tilkendegivelse af, at Radiofonien er underlagt Indflydelse fra Staten. Det turde ikke være ukendt, at det nye Tyskland med forbløffende Omhu vaager over, hvad der i Udlandet fremsættes om dets Forhold — fra de store demokratiske Lande slipper vi jo lidt billigere —, og det menige danske Folk bør ikke udsættes for, at den gode Forstaaelse over for vor sydlige Nabo, der for os er en Livsbetingelse, sættes paa Spil, fordi Mennesker med ringe Virkelighedssans og forblindet Dømmekraft ønsker at lufte deres Skuffelse over, at Forholdene ude i

Verden har formet sig paa en lidt anden Maade, end de havde tænkt sig.

Alt for hyppigt i vor Historie har vi gjort os skyldige i den Fejl, at vi troede, hvad vi haabede. Vi fulgte vort Hjerter mere end vor Forstand, hvilket der i og for sig kan være noget vist tiltalende ved; men det vidner blot ikke om megen verdensmandsmæssig Erfaring. Vi vilde maaske ogsaa blot bjerge et eller andet Dogme, en eller anden Fordom frelst igennem Skibbrud, bl. a. fordi det gik vor Ære for nær at indrømme, at vi havde taget fejl; det var maaske heller ikke bekvemt for os med vor magelige Indstilling, at vi skulde til at have alt det aandelige og materielle Besvær, der følger med en Nyorientering. Men hvor meget vi end haabede det i 1864, kom Lord Palmerstons England os ikke til Hjælp i vor daværende Nød, og hvor meget end 90 pCt. af det danske Folk i de skæbnesvangre Septemberdage troede, at Frankrig og England vilde hindre Sudeterlandets Indlemmelse i det tyske Folkesamfund, skete det ikke, og hvor meget vi end støttede Sanktionspolitikken mod Italien, blev Resultatet dog Oprettelse af det italienske Kejserrige Abessinien. Det er ikke en bagklog, der her taler, thi da Regeringen Stauning-Munch i sin Tid begærede sin Sanktionsfuldmagt i dette høje Ting, stemte min Gruppe som bekendt imod, at denne Fuldmagt blev givet.

Netop derfor har vi ogsaa fra vor Side gentagne Gange henstillet at tage Spørgsmaalet op om vor Udtrædelse af Folkenes Forbund — egentlig hedder det jo Nationernes Liga, men det lyder maaske ikke saa demokratisk, og derfor har man valgt den anden Oversættelse. Der er to Ting, som vi afgjort ikke er tjent med. For det første, at Forbundet, hvoraf vi er Medlem, træffer Beslutninger, som vi enten ikke kan eller ikke tør tiltræde. For det andet, at vi maa slutte os til Vedtagelser, der afgjort er rettet mod en Gruppe af Magter, som staar uden for Folkeforbundet, og som vi for vor Nations Eksistens Skyld er nødt til at møde i Forstaaelse og Samarbejde. Det første er uværdigt, det andet er farligt. Tør Folkeforbundet hverken det ene eller det andet, er det jo dømt til at visne, og saa er vore Penge for gode til at blive benyttet til Indkøb af en Slags Stimulanser. Heller ikke i dette udenrigspolitiske Forhold kan vi, som jeg sagde før, være tjent med at følge den pæne menneskelige Regel at tro paa, hvad vi haaber. Illusioner kan i saa Henseende blive farlige, og vort Medlemskab kan give os Skin af ikke at være helt